

אזור המחולמים

The Twilight Zone

ורוניק ענבר · אלינת שורץ
Veronique Inbar · Elinath Schwarz

אלינת שורץ, ללא כותרת, רישום על גבי נייר פרגמנט, בטכניקה מעורבת, 2014
Elinat Schwartz, Untitled, Drawing on greaseproof paper, Mixed media, 2014

הגלריה העירונית לאמנות
מרכז התרבות ע"ש מ. סמילנסקי, רחובות

Rehovot Municipal Gallery
Smilenski Culture Center

בשיתוף מוזיאון ינקו-דאדא, עין הוד
אוצרת - אורה קראוס

In collaboration with the Janco-Dada Museum, Ein Hod
Curator - Ora Kraus

עריכה לשונית: ירון דויד
תרגום לאנגלית: דנה בוסין
צילומי עבודות: אלעד שריג במוזיאון ינקו-דאדא
עיצוב והפקה: Dana and Dan
אוצרת ומנהלת הגלריה: אורה קראוס

Editing: Yaron David
English translation: Douna Bussin
Photography: Elad Sarig at the Janco-Dada Museum
Design and production: Dana and Dan
Curator and gallery manager: Ora Kraus

artora@rehovot.muni.il

עיריית רחובות, החברה העירונית לתרבות ספורט ונופש
בתמיכת משרד התרבות והספורט
מנהל התרבות, מחלקת אמנות פלסטית

ורוניק ענבר ואלינת שורץ חוברות לתערוכה המבקשת ליצור ביניהן הקשרים מתוך מקומות חמקמים, בלתי מוגדרים ואינטואיטיביים. כל אחת מן השתיים, בחומריה המגוונים, יוצאת מתוך עולמה הפרטי: ענבר בעבודותיה המשלבות צבעוניות מהפנטט ומונוכרום אפור-שחור, מלווה בלובן ריק, ושורץ בעבודות צילום ובמיצב מונוכרומטי שבו הלובן בוחק מתוך השחור. החיבור בין השתיים יוצר תצוגה סוראליסטית ובעלת מאפיינים אזוטריים, אך קוהרנטיים.

ענבר מצהירה כי בציוריה היא מבקשת לדבר על מה שאינו ניתן לבטא בדיבור, לתפוס את מה שאינו ניתן לתפיסה. החמקמקות הקיומית היא המאפיין המעניין ביצירתה. האמנית פועלת מתוך מקום של אי-ידיעה וספק ושואלת מתוך עמדה של צלילות שאלות שאינן נענות. רוב ציוריה המופשטים נדמים כמרחפים על הנייר. קיימת בהם תמיד יותר ממשמעות אחת, והם אינם כופים פרשנות אלא רק מרמזים; הם אישיים, אך לא פרטיים. פה ושם צצה התחלה של דמות תלושה, ולעתים מופיעות צורות קוויות ללא שורשים, ללא אחיזה, בתנועה של ריחוף וחיפוש.

שורץ עוסקת בבנייה של חלל ומקום בעבודותיה, הנוצרות כמו מתוך עיוורון וגיטוש. בתערוכה מוצגים שלושה מקבצי עבודות. באחד מהם מופיעים תצלומים שבהם נראים גני ג'יברני של הצייר קלוד מונה - אותם גנים קסומים שטיפח ותיאר בציוריו. שני המקבצים הנוספים כוללים עבודות הנבנות על גבי קירות החלל, ובהם יוצרת האמנית אובייקטים נפחיים מנייר פרגמנט ורישומים. העבודות מזכירות בבהירות מרכיבים מן המציאות. החיבור ביניהן והמונוכרומטיות השולטת ברבות מהן יוצרים רקמה מורבידית מטושטשת המנתקת אותן מן המציאות, למרות ייצוגיהן הקונקרטיים.

תכונות אלו מאפיינות במידה רבה גם את שלוש הסדרות שיצרה ענבר - הסדרה הצבעונית, סדרת הדמויות והסדרה המונוכרומטית.

בסדרה הצבעונית מוצגים רישומים קטני ממדים ובעלי עוצמה בגוונים קטיפתיים. הרישומים האדומים נראים כלהבות אש מנותקות מהאדמה, ואילו הרישומים הירוקים נדמים לצמחים מרחפים. הדימויים הווגטיביים ודימויי השורשים מעלים על הדעת דמויות נידפות ברוח, חסרות קרקע, המייצגות את חוסר האחיזה ואת התלישות הקיומית השורה בכול. לדברי ענבר, אף כי לעתים הרפרנס לציוריה הם דימויים חיצוניים, כמו ענפי עצים, גפיים ושיער, התוצאה מצביעה על חוויה פנימית המשקפת את תפיסותיה ואת ראיית העולם שלה. הרישומים סדורים במקבץ אחד, וכל אחד מהם מעצים את הבא אחריו. רישומים מסוימים מכילים שניים או שלושה קווים מעובים קטנים, הנראים כזנבו של הציור הקודם וכראשו של הבא אחריו. הם בעלי אמירה קטנה ומשמעותית; חלקם עשויים באופן מטושטש, והנסתר רב בהם על הגלוי. השרבוט המהיר והקצר המאפיין את ציוריה של ענבר מזכיר את נוסח שיר ההייקו המתומצת, המורכב משלוש שורות ומשבע-עשרה הברות בלבד.

ורוניק ענבר, ללא כותרת, דיו סיני על נייר, 112/152 ס"מ, 2014
Veronique Inbar, Untitled, Indian ink on paper, 112/152 cm, 2014

סדרת הדמויות בציוריה של ענבר מכילה דמויות אמורפיות שאינן ניתנות לזיהוי, חלקן הומוריסטיות. דקיקותן מהתלת בשל הניגוד בין קטנותן לבין עוצמתן. הן מזכירות במקצת את הדמויות המפוסלות של אלברטו ג'קומטי - דמויות מתוחות, דקיקות כמחט, בעלות גפיים מאורכים, שדומה כי הן כמעט אובדות בחלל. הדמות הג'קומטית מייצגת את מצבו הקיומי של האדם בעולם המודרני, החווה קיום פסיבי, חסר-משמעות וחולף. ציורי הדמויות הצבעוניות של ענבר הם אופטימיים במידה מסוימת, אלא שאופטימיות זו נמוגה במהירות לנוכח האיברים הקטועים המצוירים על דפים נוספים - איברים שנדמה כאילו עברו מוטציה והפכו ליצורים היברידיים, לשארית של הדמות המקורית.

הסדרה המונוכרומטית כוללת עבודות גדולות שנדמה כי נלקחו משדה הביולוגיה. הכתמים השחורים- אפורים מתאפיינים בטקסטורה עבה ונדמים לתאים שהתרבותם יצאה מכלל שליטה, או למושבת חיידקים מתרבה ההופכת לגוף נפחי מלוכד. לעתים נוצרים בין המושבות השחורות כיסי לובן זעירים, הנראים כאור מרצד. בציורים אלה ענבר משתמשת בניירות בעלי יכולת ספיגה גבוהה, ועליהם היא מטפטפת דיו סינית (בדיו ובנייר מסוג זה הסינים והיפנים נוהגים לעשות שימוש באמנות הכתיבה הקישוטית - הקליגרפיה). הנייר סופג את טיפת הדיו, הממשיכה להתפשט, עד שטיפת דיו אחרת חוסמת את הדרך, וכך נוצרת ההתרבות הכמו-ביולוגיות. לסוג הדיו ולמידת דלילותו יש השפעה מכרעת על מראהו של הציור, בשל יכולתה של האמנית לכוון לגוונים שונים וכך לגרום לאיטום שונה של הנייר.

עבודות אלה מתחברות מבחינה חזותית לתצלומיה של שורץ, שבהם נראים כאמור גני ג'ברני המונוכרומטיות הצילומית שלה שונה בתכלית מהגנים הקסומים של מונה, אשר הופכים אצלה לאזור נטוע שחור, לנוף מטריד. נופיה של שורץ מזכירים תיאור של שממה ושרפה בספרו של הסופר האמריקני קורמאק מקארתי, הדרך, המתאר עולם אפוקליפטי: "בצדו המרוחק של עמק הנהר עבר הכביש בכברת ארץ שרופה ושחורה כליל. גזעי עצים מפויחים ונטולי ענפים משתרעים מכל עבר, אפר נע על פני הכביש וידיו המקוערות ברפיון של כבל מבוזד שהשתרשר מעמודי התאורה המושחרים ייבבו חלושות ברוח".

צילום על פרגמנט, הסדרה כוללת תצלומים שצולמו בשני ביקוריה של שורץ בגני ג'ברני בקיץ ובחורף. הסדרה החלה להיווצר בקיץ בעקבות צילום מקרי שנעשה בחשיפת יתה, אשר יצר על נייר הצילום אזורים שרופים וריקים. בתצלום זה הגן התגלה מחדש לאמנית - גן במערומיו, שנראה כאוסף של כתמים מופשטים בנוסח כתם הרורשך. מראה ההשתקפות במים נע בין הדימויים ובתוכם, מעל ומתחת לפני השטח, וההכפלה יצרה דימוי של כנפי פרפר. בהתייחסותו לעיקרון ההכפלה כותב הסופר האיטלקי רוברטו קאלאסו: "המציאותי זורח בעצמה כה גדולה רק בשעה שהמציאות נכפלת". ואכן, נראה כי אפקט ההכפלה בתצלום משקף באופן מועצם היבט חבוי של המציאות.

לצד גני ג'ברני המושחרים, שורץ יצרה על גבי קירות החלל שתי עבודות פיסוליות מניירות פרגמנט. לאחר הדפסת הדימויים המצולמים של אותם גנים כיווצה האמנית את הניירות והפכה אותם לגופים נפחיים תלת-ממדיים.

קורמאק מקארתי, הדרך, מודן, 2009, עמ' 10.

רוברטו קאלאסו, נישואי קדמוס והרמוניה, כנרת - זמורה ביתן, 1999, עמ' 285.

עננה לבנה, העבודה הראשונה מבין השתיים, נולדה מרעיון קודם, שבו שורץ תכננה לבנות גושי קרחונים. הקרחונים עברו טרנספורמציה למקבץ של עננים לבנים מרחפים על הקיה, ועליהם מוקרן דימוי מופשט המפיץ אור. האור נספג בלובן ויוצר יש בתוך האין, כמעין חלום, הנע בין הגלוי לבין הנסתה. שורץ מתארת כי זוהי חוויה מתעתעת שאינה מאיימת אלא גדושה ברכות, כענן רך. האור המוקרן המרצד, שנפתח ונסגר, נדמה בעיניה לנשימה, לפעימת אוויר החודר אל ריאה ומספק לה חמצן.

גושים סלעיים, העבודה השנייה מורכבת מתצלומים בשחור לבן של גני ג'ברני שהודפסו על גבי נייר פרגמנט ומכמה תצלומי דרכים. הגושים הנפחיים מוצמדים לקיר זה לצד זה, וביניהם מרווחים הנראים ככיסי לובן או אור לעומת השחור הסלעי. התצלומים המודפסים על הגושים הנפחיים יוצרים טקסטורה סלעית, שנראית עמידה ויציבה לעומת מראה הנייר המקורי, המתכלה והחלק לפני קימוטו.

רישומים, במקבץ זה נכללות עבודות רישומיות המשמשות נקודת מוצא לתהליך יצירתה. הרישומים נעשו על גבי נייר פרגמנט, לצד תצלומים מודפסים המתארים מציאות קונקרטית במבט מופשט. הרישומים מכילים מספר אלמנטים השאובים ממרכיבי המציאות המצויים בקרבת הסטודיו של האמנית, בתוספת קולאז'ית של פיסות עיתונות, תצלומים של אירועים היסטוריים ותופעות טבע. לדברי שורץ, ההרכבה של חלקי המציאות השונים היא סוג של דחיסת אינפורמציה, עיבוד של חלקים שאפשר לנוע לתוכם, כמעין קליידוסקופ של אפשרויות. ברישומים הנוצרים חבויים מאגרים של זיכרונות המרחפים על גבי הדפים. האקלקטיות המתהווה בהם יוצרת סביבה כאוטית והזויה שלא ניתן להבינה באופן הגיוני. במבט ראשון הרישומים משדרים מראות פיוטיים הנשקפים מתוך לובנם ובהירותם של הדפים; בהתבוננות פנימה בתוכם של הרישומים, הפרטים מורים לעתים על אזורים נטושים ועזובים.

שתי האמניות המשתתפות בתערוכה יוצאות מנקודת מוצא בלתי מילולית במהותה. עבודותיהן אינן עוסקות בנושאים מוגדרים, אלא התכנים עולים מן החומרים - מהצבע, הדיו, הקו והנייר. שתיהן יוצרות בדרך אינטואיטיבית ומתוך זרם התודעה. ענבר יוצרת מתוך מאגר דימויים פנימי, ואילו שורץ יוצרת מתוך מאגר דימויים חיצוני, ההופך לייצוג של עולם פנימי. עבודותיהן של שתי האמניות מצויות באזור הדמדומים, בתווך בין הריק למלא, בין הגלוי לנסתר, בין הכאוטי למסודר, בין הידוע לנעלם; באזור סהרורי שעוסק בדברים שלא נוהגים לדבר עליהם. לעתים יצירתן מעלה על הדעת את האסתטיקה המסתורית של סדרת הטלוויזיה הנודעת של רוד סרלינג, The Twilight Zone, שהתמקדה בתחום הפנטזיה או האימה והציעה בסוף כל אחד מן הפרקים אלמנט של הפתעה. באשר לקשר החזותי בין האמניות, הוא אכן קיים בתוך הרבדים הסמויים, המהות הנסתרת, של יצירתן; באותו מקום סמוי שבו מהדהדים שני צלילים דיסוננטיים, שחוברים יחד לדיסהרמוניה צורמת ומעניינת.

אורה קראוס

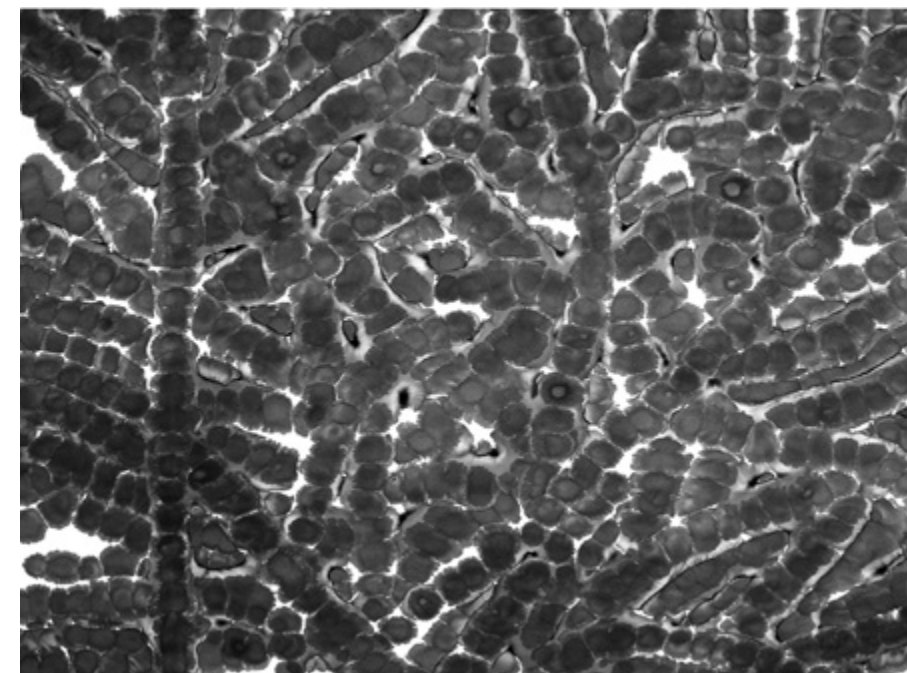

אלינת שורץ, גושים סלעיים, פרגמנט לבן, טכניקה מעורבת, 2014
Elinat Schwartz, Rocky Lumps, White greaseproof paper, Mixed media, 2014

אלינת שורץ, עננה לבנה, פרגמנט שחור, טכניקה מעורבת, 2014
Elinat Schwartz, White Cloud, Black greaseproof paper, Mixed media, 2014

אלינת שורץ, ללא כותרת, צילום, 88/130 ס"מ, 2013
Elinat Schwartz, Untitled, Photograph, 88/130 cm, 2013

ורוניק ענבר, ללא כותרת, דיו סיניית על נייר, 50/65 ס"מ, 2014
Veronique Inbar, Untitled, Indian ink on paper 50/65 cm, 2014

אלינת שורץ, ללא כותרת, צילום, 45/120 ס"מ, 2013
Elinat Schwartz, Untitled, Photograph, 45/120 cm, 2013

This exhibition of works by Veronique Inbar and Elinat Schwartz seeks to create intuitive and elusive connections between them. By means of diverse materials, each artist develops out of her own private world. Inbar's work integrates hypnotizing colors with black and gray monochromes accompanied by empty whiteness. In Schwartz's photography and monochromatic installations, the whiteness glares out from the black. The connections between the two create a surrealist presentation that has a coherent appearance despite its esoteric attributes.

Inbar states that in her paintings she seeks to talk about that which cannot be conveyed by speech, to capture what is impossible to perceive. This existential elusiveness is the most interesting feature of her works. The artist works from a locus of lack of knowledge and uncertainty, while in clarity she asks questions that are not to be answered. Most of her abstract paintings seem to be hovering over the paper. They always contain more than one meaning, and they do not impose interpretation but rather simply imply. They are personal but not private. Here and there the beginnings of a detached image emerges, and at times linear shapes appear, without roots, without support, in a floating and searching motion.

Schwartz is engaged in building space and place in her works, which are created out of a sense of blindness and casting about. In the exhibition she displays three collections of her works. One contains photographs of Claude Monet's gardens at Giverny, the magical gardens that the artist cultivated and described in his paintings. The two other collections include works constructed on the walls of the gallery, on which the artist creates volumetric objects out of parchment paper and sketches. In their clarity these works are reminiscent of components of reality. The connections between them and the monochromes dominating many of them create a macabre and blurry tapestry that cuts them off from reality, despite their concrete representation.

These features to a large extent also characterize the three series created by Inbar: the colorful series, the image series and the monochromatic series.

The colorful series comprises small and powerful sketches in velvety tones. The red sketches look like flames of fire cut off from the ground, while the green sketches resemble floating plants. The vegetative images and the images of roots lead one to think of figures evaporating in the wind, devoid of a base, representing a lack of grasp and existential detachment enveloping everything. According to Inbar, even if her sketches sometimes refer to external images such as tree branches, limbs and hair, the result points to an inner experience that reflects her perceptions and views of her world. The sketches are arranged in one collection, and each of them empowers the one that follows it. Some of the sketches include two or three small thick lines that look like the tail of the previous sketch and the head of the one that follows. These make a small and meaningful statement. Some appear

blurry, and what is concealed is more dominant than what is revealed. The rapid and short scribbling that characterizes Inbar's drawings is reminiscent of the condensed format of haiku poetry, which consists of three lines and seventeen syllables only.

The image series of Inbar's drawings includes amorphous figures that cannot be identified, some of which are humorous. Their thinness is mocking due to the contrast between their smallness and their powerfulness. They are somewhat reminiscent of the taut and needle-thin sculpted figures of Alberto Giacometti with their elongated limbs that seem to be somewhat lost in space. This Giacometti-like image represents the existential condition of humanity in the modern world, an existence marked by passivity, lack of meaning and transience. Inbar's drawings of colorful figures are to some extent optimistic, but this optimism quickly dissipates in the presence of the amputated organs drawn on other pages – organs that seem to have undergone mutation and been transformed into hybrid creatures, a mere remnant of the original image.

The monochromatic series includes large works that seem to have been taken from the field of biology. The black-gray stains are marked by thick texturing and resemble cells that are multiplying out of control or a colony of reproducing bacteria that is turning into a unified volumetric object. Sometimes small pockets of white, resembling flickering light, emerge among the black colonies. In these drawings Inbar uses highly absorbent paper onto which she drips India ink. (The Chinese and the Japanese use this type of ink and paper for their artistic calligraphy.) The paper absorbs the drop of ink, which continues to spread until another drop of ink blocks its way, thus generating the biology-like reproduction. The nature and consistency of the ink have a determining influence on the appearance of the painting due to the artist's ability to aim at different shades, resulting in differential impermeability of the paper.

These works are visually connected to Schwartz's photographs, which as noted depict the gardens at Giverny. Schwartz's photographic monochromes are totally different from Monet's magical gardens, which in Schwartz's photographs are transformed into a planted black region, a disturbing landscape. Schwartz's landscapes are reminiscent of the description of the wilderness and fire in the novel *The Road* by American novelist Cormac McCarthy. The novel describes an apocalyptic world: "On the far side of the river valley the road passed through a stark black burn. Charred and limbless trunks of trees stretching away on every side. Ash moving over the road and the sagging hands of blind wire strung from the blackened lightpoles whining thinly in the wind."

The series **Photograph on Parchment** includes photographs taken on Schwartz's two visits to the Giverny gardens, in summer and in winter. The series began to emerge in the summer following unintentional overexposure of a photograph,

Cormac McCarthy,
The Road, New York:
Random House,
2006, p. 8.

ורוניק ענבה, ללא כותרת, טכניקה מעורבת, 30/42 ס"מ (כ"א), 2013-2014
 Veronique Inbar, Untitled, Mixed media, 30/42 cm (each), 2013-2014

producing burnt and empty regions on the photographic paper. In this photograph the garden was rediscovered by the artist – a garden that in its nakedness resembled a collection of abstract stains resembling Rorschach inkblots. The reflection of the water moved among and between the images, over and under the surface, and this duplication created the image of a butterfly's wings. Referring to the principle of duplication, the Italian writer Roberto Calasso wrote the following: "And the real never shines so brightly as when its reality is duplicated." And indeed, it appears that the effect of duplication in the photograph provides an enhanced reflection of the unseen aspect of reality.

Alongside the blackened Giverny gardens on the walls of the gallery, Schwartz created two sculpted works from parchment papers. After printing the photographic images from the gardens, the artist crinkled the papers and turned them into three-dimensional volumetric objects.

The first of the two works, **White Cloud**, was born from an early conception in which Schwartz planned to build lumps of icebergs. The icebergs were transformed into a collection of white clouds floating on the wall, upon which is projected an abstract image that emits light. The light is absorbed into the whiteness and creates something out of nothingness, a dream of sorts that moves between the revealed and the concealed. Schwartz describes this as a deceptive experience that is not threatening but rather heaped with blessings, like a soft cloud. The flickering projected light that goes on and off seems to her to resemble a breath, a heartbeat of air that penetrates the lung and supplies it with oxygen.

The second work, **Rocky Lumps**, is composed of black-and-white photographs of the Giverny gardens printed on parchment paper as well as of several road photographs. The volumetric lumps are placed beside each other adjacent to the wall, separated by spaces that look like pockets of whiteness or light in contrast to the rocky blackness. The photographs printed on the volumetric lumps create a rocky texture that appears durable and stable compared to the appearance of the original paper, which was consumable and smooth before it was crinkled up.

Another collection, **Sketches**, includes drawings and sketches that serve as a point of departure for the artist's creative work. The sketches were made on parchment paper, alongside printed photographs describing concrete reality from an abstract viewpoint. The drawings include a number of elements drawn from components of reality found close to the artist's studio, along with a collage of pieces of newsprint, photographs of historical events and natural phenomena. According to Schwartz, assembling these different pieces of reality is a form of information compression, processing parts that can be moved into a kaleidoscope of possibilities. The resultant drawings conceal reservoirs of memories hovering over the pages. The current events

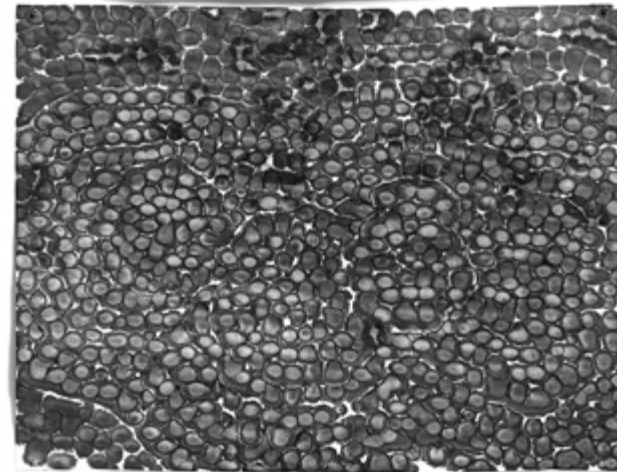
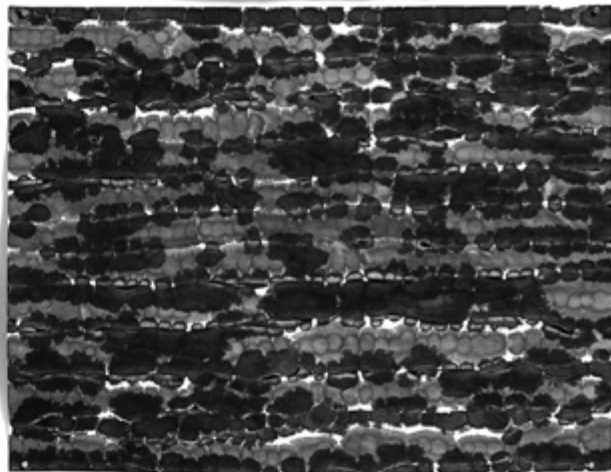
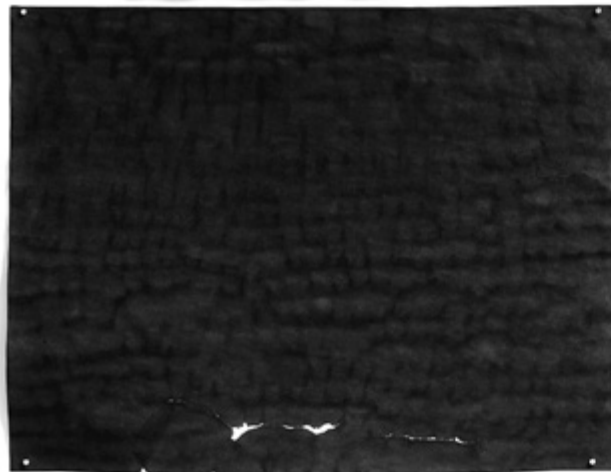
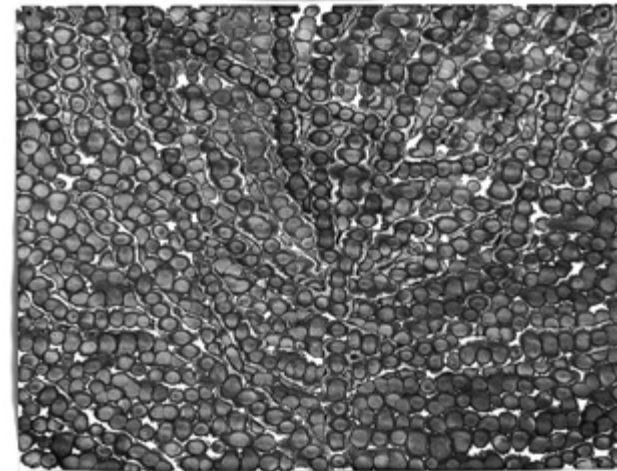
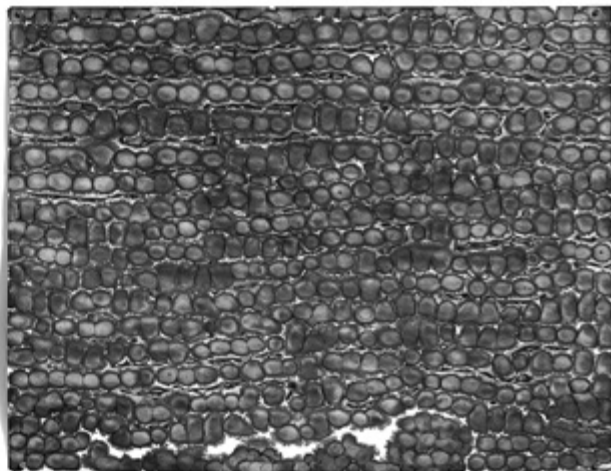
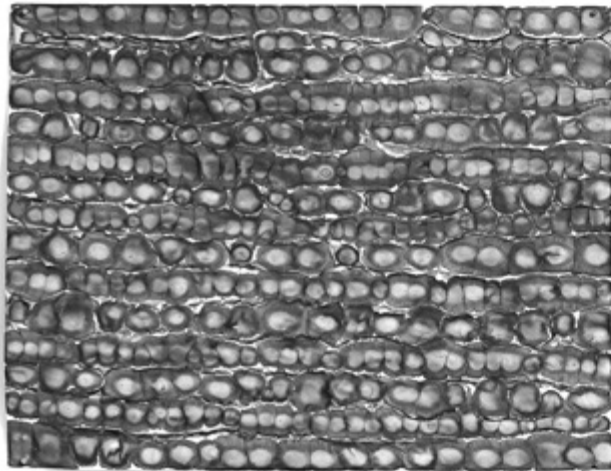
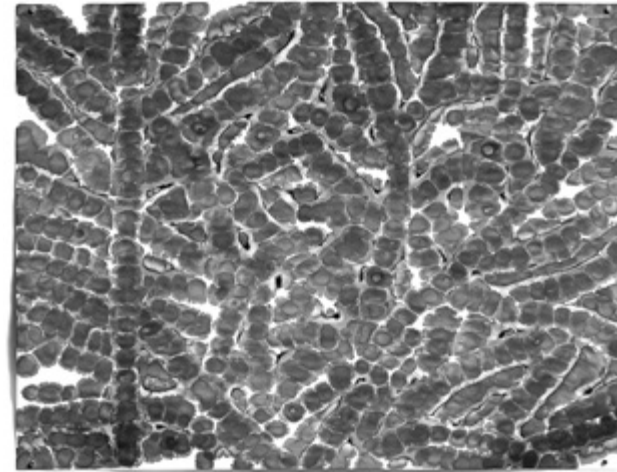
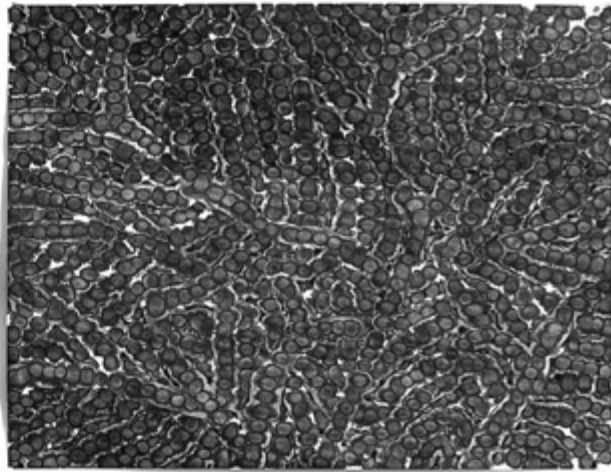
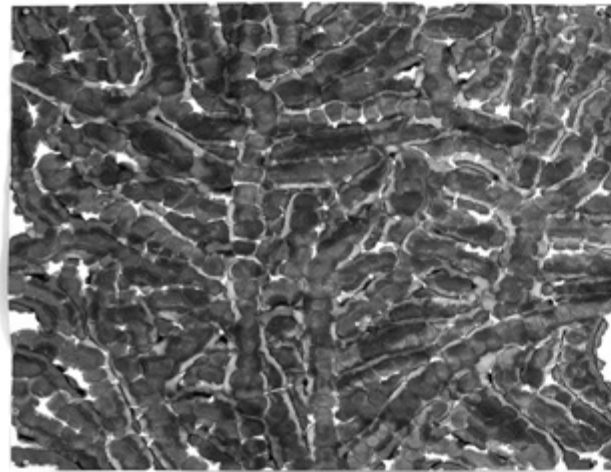
Robert Calasso, *The Marriage of Cadmus and Harmony*, New York: Random House, 1994, p. 340

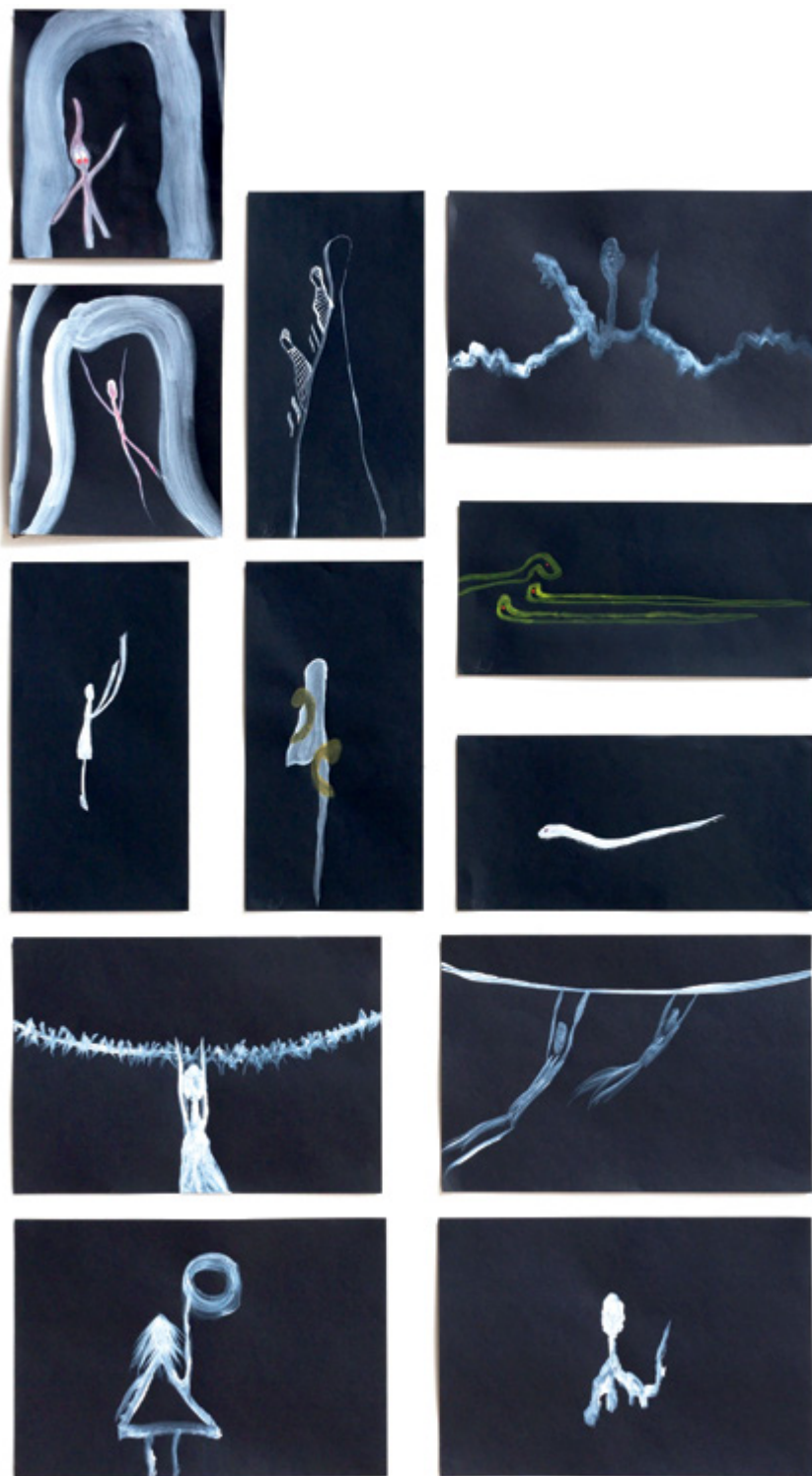
created within them generate a chaotic and hallucinatory environment that cannot be logically understood. At first glance the drawings project lyrical scenes reflected from the whiteness and clarity of the pages. Looking more closely at the drawings reveals details that often show abandoned and neglected regions.

The two artists taking part in this exhibition create out of a perspective that is non-verbal by its very nature. Their works do not deal with defined topics, but rather with contents that emerge from the materials – the color, the ink, the line and the paper. They both create from intuition and stream of consciousness. Inbar creates out of an inner reservoir of images, while Schwartz creates out of an external reservoir that turns into a representation of an inner world. The works of these two artists are located in the twilight zone, in the middle, between emptiness and fullness, the open and the hidden, the chaotic and the organized, the known and the unknown – in a region of daydreams involved in things that are not usually discussed. Often their work points to the hidden aesthetics of Rod Serling's well-known television series, *The Twilight Zone*, which focused on fantasy and horror and suggested an element of surprise at the end of each episode. As to the visual connection between the two artists, it exists on the hidden levels and within the concealed essence of their works, in that unseen place where two dissonant chords echo and together create a disharmony that is simultaneously grating and interesting.

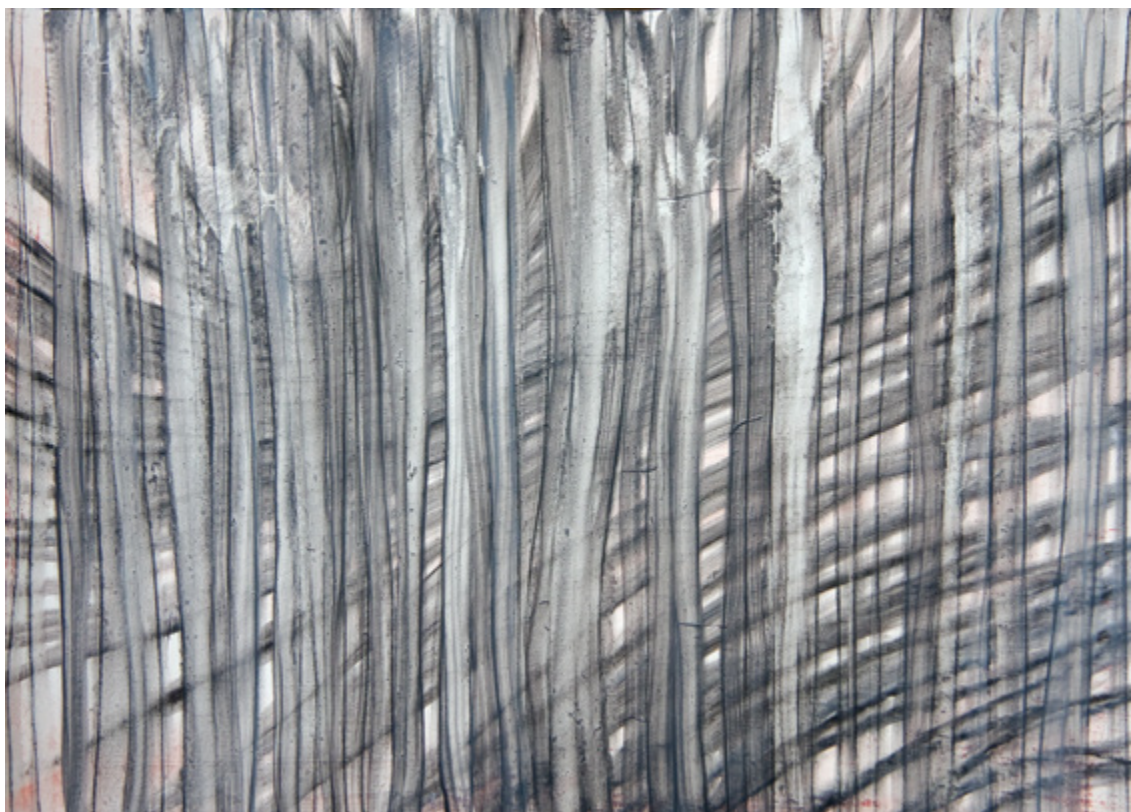
Ora Kraus

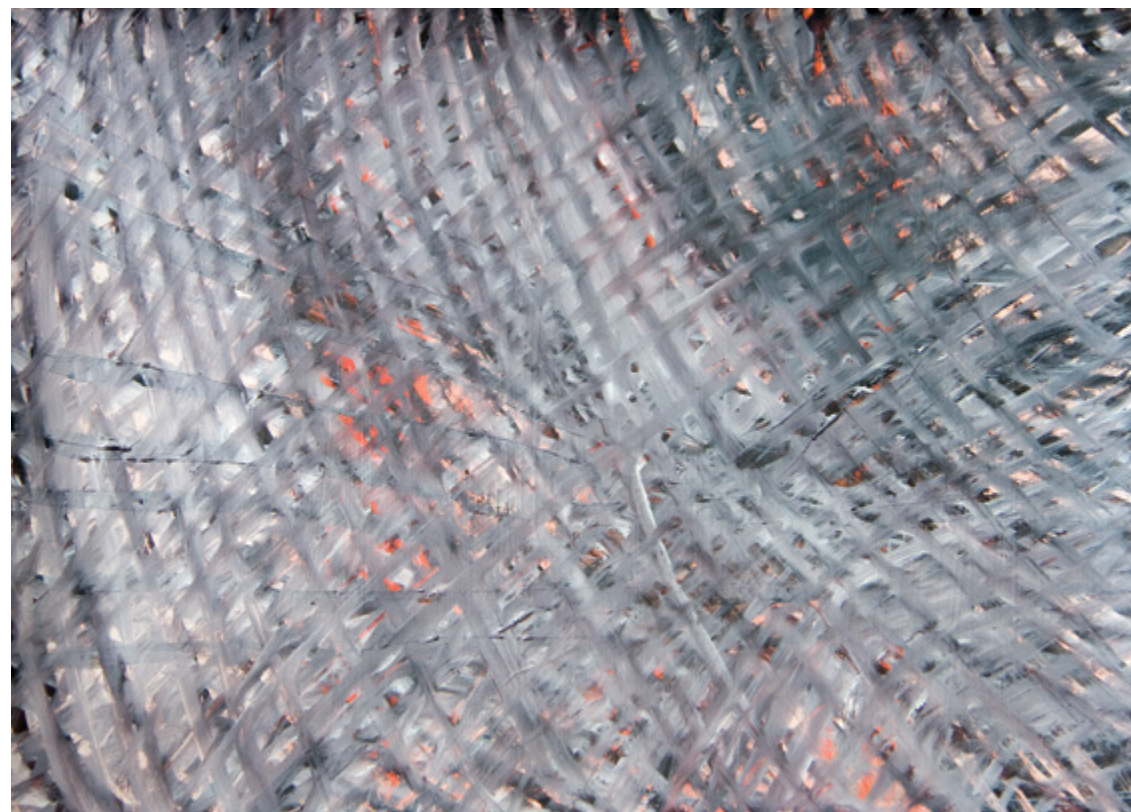
ורוניק ענבר, ללא כותרת, דיו סיניית על נייר, 50/65 ס"מ (כ"א), 2014
Veronique Inbar, Untitled, Indian ink on paper 50/65 cm (each), 2014

ורוניק ענבר, ללא כותרת, אקריליק וצבעי מים על נייר, גודל משתנה, 2010-2014
Veronique Inbar, Untitled, Acrylic and watercolor on paper, Various sizes, 2010-2014

ורוניק ענבה, ללא כותרת, טכניקה מעורבת, 30/42 ס"מ, 2013-2014
Veronique Inbar, Untitled, Mixed media, 30/42 cm, 2013-2014

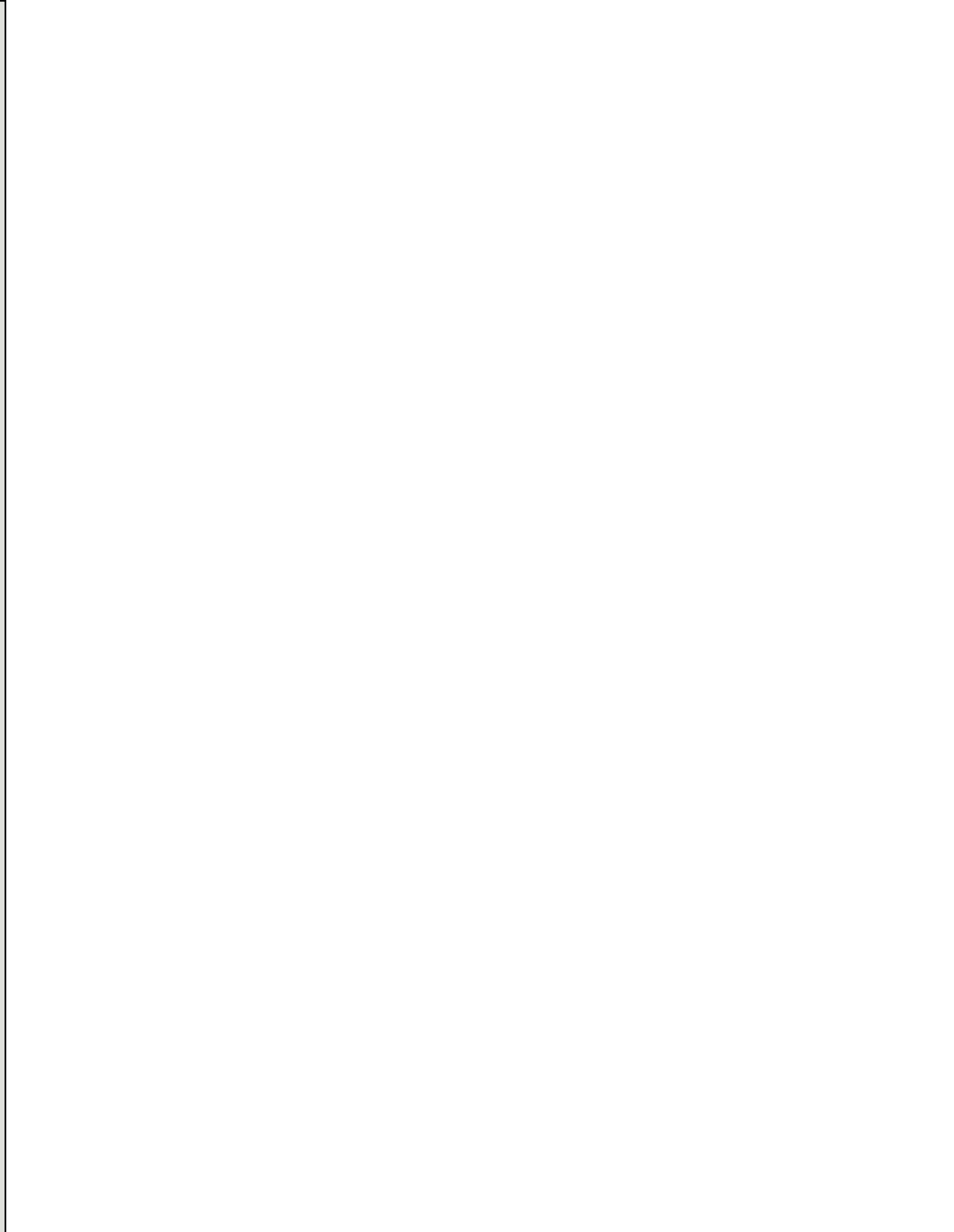
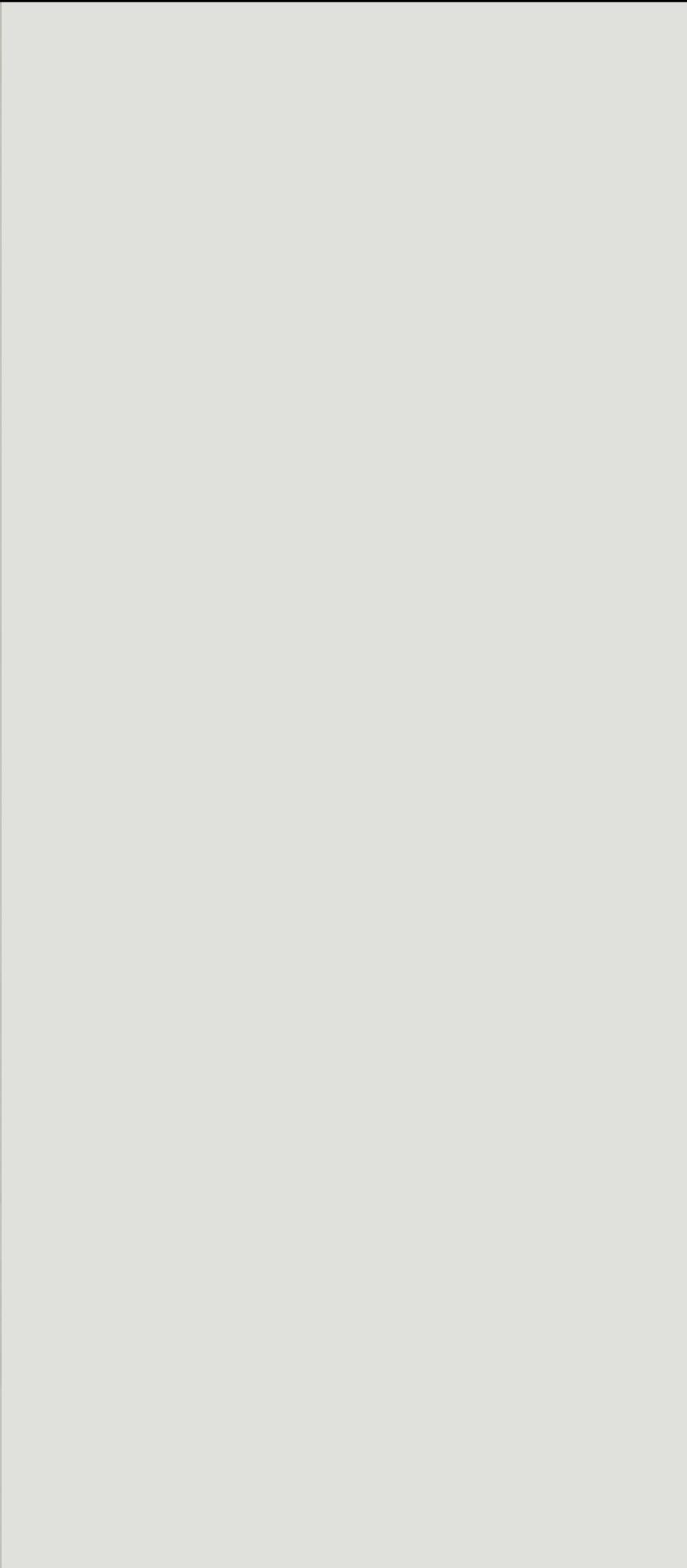
ורוניק ענבה, ללא כותרת, טכניקה מעורבת, 30/42 ס"מ, 2013-2014
Veronique Inbar, Untitled, Mixed media, 30/42 cm, 2013-2014

אלינת שורץ, ללא כותרת, רישום על גבי נייר פרגמנט, 40/90 ס"מ, 2010
Elinat Schwartz, Untitled, Drawing on greaseproof paper, 40/90 cm, 2010

אלינת שורץ, קרקע, רישום על גבי נייר פרגמנט, 70/90 ס"מ, 2010
Elinat Schwartz, Land, Drawing on greaseproof paper, 70/90 cm, 2010

הגלריה העירונית לאמנות
מרכז התרבות ע"ש מ. סמילנסקי, רחובות

Rehovot Municipal Gallery
Smilenski Culture Center